

Vragen en opwaardering m.b.t. Voortgang en verlengen herijkte uitvoeringsagenda gezonde lucht

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
PvdD	1	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: De luchtkwaliteit is in onze provincie de grootste bedreiging van onze gezondheid. De SB geeft een opsomming van diverse samenwerkingsmaatregelen. Onze fractie is vooral benieuwd welke effecten op luchtkwaliteit zijn bereikt, of we daarmee op koers liggen en wat er eventueel aanvullend nodig is. Daarnaast is het van belang om op korte termijn een besluit te nemen over de in 2021 aangescherpte WHO waarden. In de SB is aangegeven dat er inzicht is in de uitstoot van grote bedrijven. Wij zijn benieuwd wat dat betekent voor de aanpak van deze uitstoot. Tot slot willen we graag aandacht voor de belangrijke relatie tussen uitstoot van stikstof als oorzaak van de ontwikkeling van fijnstof. Graag zouden we dit bespreken met de gedeputeerde en overige commissieleden.</p>	<p>Het RIVM voert tweejaarlijks een voortgangsmeting uit om te bezien of het Schone Lucht Akkoord (SLA) op koers ligt om de doelen te realiseren. De doelen van het SLA zijn in 20303 voldoen aan de WHO advieswaarden uit 2005 en 50% gezondheidswinst t.o.v. 2016. Het RIVM kijkt naar de totaalaanpak van alle partners van het SLA. De herijkte Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht maakt hier deel van uit. De meeste recente voortgangsmeting is van maart 2022. Uit de voortgangsrapportage blijkt dat het SLA effect heeft en dat Nederland op koers ligt om de doelen van het SLA te halen . Zie ook het memo dat GS verzonden hebben voor de Commissie M&M van 20 april 2022. Het RIVM start in de loop van 2023 met een tweede voortgangsmeting van het SLA, inclusief de herijkte Uitvoeringsagenda Gezonde Lucht regio Utrecht. De rapportage wordt begin 2024 verwacht.</p> <p>Naar verwachting is er eind dit jaar meer duidelijkheid ten aanzien van de nieuwe WHO-advieswaarden. Hiervoor is meer inzicht nodig in wanneer de nieuwe WHO-advieswaarden gehaald kunnen worden en welke tussenstappen mogelijk en effectief zijn. Daar wordt nu in SLA verband onderzoek naar gedaan. Het ministerie van IenW trekt dit onderzoek. Verder hangt deze termijn, eind 2023, samen met de besluitvorming in Europa over herziening van de richtlijn luchtkwaliteit en de daarmee samenhangende normen. De Europese Commissie (EC) is in oktober 2022 met een voorstel gekomen voor strengere normen in 2030 die overeenkomen met het meest ambitieuze tussendoel van de WHO. Het voorstel van de EC is een openingsbod. Op dit moment wordt het voorstel behandeld in het Europees Parlement en in de Milieuraad. Daarna volgt nog een triloog tussen Commissie, Parlement en Raad. Als besluitvorming heeft plaatsgevonden, is het aan de nieuwe coalitie en Provinciale Staten om te bepalen wat dit betekent voor het beleid van de provincie Utrecht.</p> <p>Het inzicht in welke bedrijven veel luchtverontreinigende stoffen emitteren, betekent dat er gericht gekeken kan worden naar mogelijkheden om de emissies te beperken. De uitstoot van deze bedrijven past binnen de vergunningen die de bedrijven hebben. Er is een brede range van toegestane, zogenaamde Best Beschikbare Technieken (BBT). Dat betekent dat er veel winst te behalen is door scherper te</p>

		<p>vergunning, aan de meest strenge kant van de BBT. Op het moment dat er een vergunning moet worden opgesteld of geactualiseerd, worden mogelijkheden meegenomen voor scherper vergunnen. Verder neemt de provincie deel aan de landelijke SLA pilot scherper vergunnen en een training voor vergunningverleners.</p> <p>Het klopt dat er een relatie is tussen de uitstoot van stikstof en de ontwikkeling van fijnstof. Fijnstof bestaat uit een direct uitgestoten deel (primair fijn stof) en een deel dat gevormd wordt in de atmosfeer (secundair fijn stof). Het secundaire deel wordt door chemische reacties in de atmosfeer gevormd, waarbij een deel ammoniak (voornamelijk afkomstig uit de landbouw) reageert met een deel nitraat of sulfaat (voornamelijk afkomstig van verkeer en industrie). De vorming van secundair fijnstof heeft tijd nodig en de gevormde stofdeeltjes kunnen zich over honderden kilometers verplaatsen. Zo is het secundaire fijnstof in de provincie Utrecht voor een groot deel afkomstig uit het buitenland. Secundair fijnstof ligt als een deken over de provincie Utrecht en Nederland. Omdat secundair fijnstof over grote afstanden wordt verspreid, is een nationale en internationale aanpak nodig. Invulling van het aangekondigde stikstofbeleid (lagere NOx- en ammoniakemissies) zal onder andere de vorming van secundair fijnstof beperken, wat bijdraagt aan lagere achtergrondconcentraties van fijnstof. Echter, alleen het terugdringen van stikstofemissies is niet voldoende om onze doelen te behalen. Ook de uitstoot van primair fijnstof, afkomstig van verbrandingsemisies van het verkeer, slijtage van banden en remmen van voertuigen en van het wegdek, houtstook, emissies van pluimvee en industrie, zal daarvoor omlaag moeten. Daarom werken wij in de herijkte uitvoeringsagenda en het Schone Lucht Akkoord met een breed pakket aan maatregelen om de emissies en concentraties te reduceren, en daarmee de negatieve gezondheidseffecten van zowel stikstofdioxide, als primair en secundair fijnstof te verminderen.</p>
VVD	2	<p>Welke bijdragen gaan naar verwachting ons in staat stellen de luchtkwaliteitsdoelen voor 2030 te halen? Gaat de elektrificatie van mobiliteit een groot verschil maken aangezien deze een hoofdrol lijkt te spelen in uitstoot NO₂, PM₁₀ en PM_{2.5}? Of zijn we toch grotendeels afhankelijk van nationaal en internationaal beleid om ongezonde lucht</p> <p>De belangrijkste bronnen van luchtverontreiniging in de provincie Utrecht zijn: Verkeer en vervoer, Consumenten/huishoudens, Industrie en Landbouw. Om de luchtkwaliteitsdoelen in 2030 (voldoen aan de WHO advieswaarden uit 2005) te halen, moeten de emissies van al deze bronnen verminderd worden.</p> <p>Omdat verkeer en vervoer de grootste bron is, maakt elektrisch rijden een belangrijk verschil. Elektrisch rijden zorgt vooral voor minder uitstoot van NO₂. Het effect op de uitstoot</p>

		<p>die over komt waaien van buiten de provinciegrenzen bij de bron tegen te gaan?</p>	<p>van PM10 en PM2,5 is minder groot omdat de verkeersemissies van fijnstof voor een groot deel afkomstig zijn van banden-, rem- en wegdekslijtage.</p> <p>Het grootste deel van de luchtverontreiniging in de provincie Utrecht is afkomstig van buiten de provinciegrenzen en het buitenland. Daarom neemt de provincie Utrecht deel aan het nationale Schone Lucht Akkoord en lobbyt de provincie Utrecht in Brussel voor Europese bronmaatregelen.</p>
	3	<p>Is er naast voortgang op de maatregelen ook enig zicht op voortgang in het bereiken van de doelen? Hebben gerapporteerde maatregelen al enig meetbaar (of modeleerbaar) effect? Lopen we op schema?</p>	<p>Uit de voortgangsrapportage van maart 2022 blijkt dat het SLA (inclusief de herijkte uitvoeringsagenda) effect heeft en dat Nederland op koers ligt om de doelen van het SLA te halen (in 2030 voldoen aan de WHO advieswaarden uit 2005 en 50 % gezondheidswinst t.o.v. 2016). Daarmee liggen we ook op koers voor het halen van de doelen van de herijkte Uitvoeringsagenda (in 2030 voldoen aan de WHO advieswaarden uit 2005). Zie ook het memo dat GS verzonden hebben voor de Commissie M&M van 20 april 2022.</p>